

AsIPA C6

ชุมชนวัดที่ทุกคนมีส่วนร่วม

บทนำ

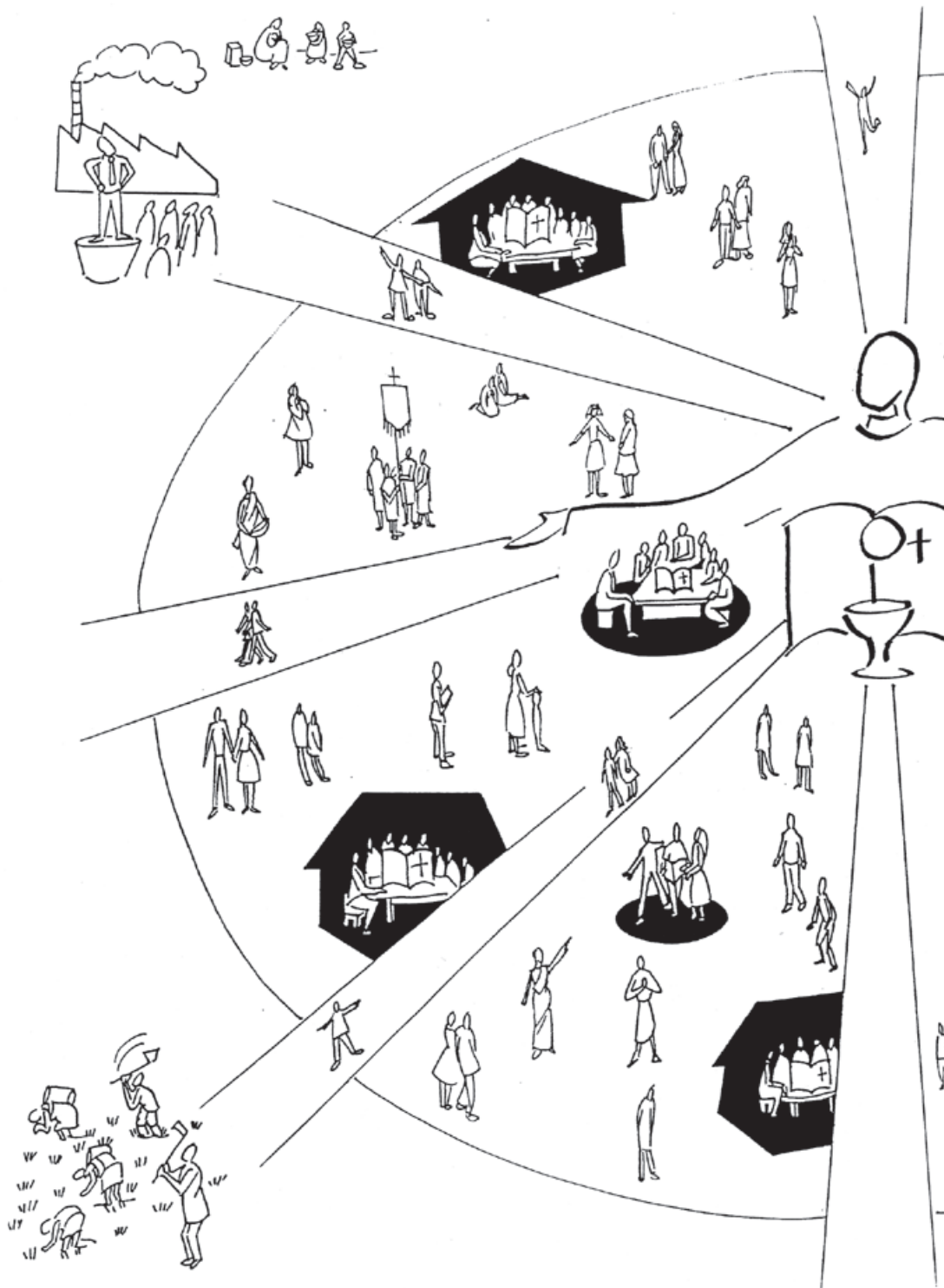
เมื่อเราไปซื้อตั๋วที่สถานีรถไฟเราคงไม่เพียงพูดว่า “ฉันต้องการตั๋วรถไฟหนึ่งใบ” เพราะคนขายตั๋วคงจะต้องถามว่า “ขอโทษครับคุณจะไปไหน?” นั่นหมายความว่าเมื่อเราต้องการเดินทางไปไหนไม่ว่าโดยทางรถไฟหรือรถโดยสารเราต้องรู้จักจุดหมายปลายทางอย่างชัดเจน

การทำงานในชุมชนวัดของเราก็เช่นเดียวกันเราต้องการจะไปไหน? บรรดาพระสังฆราชสนับสนุนเราให้ละทิ้ง “วิถีทางเก่า” และให้ก้าวสู่ “วิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด” คือการเป็น “ชุมชนวัดและพระศาสนจักรที่ทุกคนมีส่วนร่วม” วิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัดนี้ เราเรียกสั้นๆ ว่า “วิถีชุมชนวัด”

วันนี้เราถามตัวเราว่า ....

อะไรคือทิศทางในงานอภิบาลของเรา ?

อะไรคือ “ความใฝ่ฝัน” ของเราในเรื่องชุมชนวัดที่ทุกคนมีส่วนร่วม ซึ่งเราต้องการที่จะทำให้บรรลุผลในที่สุดและต้องเริ่มในระดับชุมชนคริสตชนย่อยๆ?

คำถาม

- ก. จงยกตัวอย่างว่าท่านเคยพบอะไรบ้างในชุมชนวัดที่มีลักษณะเป็นแบบ “จัดเตรียมไว้ให้ทุกอย่าง”
- ข. ความใฝ่ฝันของท่านเกี่ยวกับ “วิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด” ในด้านการพึ่งตนเองของชุมชนวัดเป็นอย่างไร?
- ค. ในเอกสารของพระศาสนจักรต่อไปนี้มีประเด็นสำคัญอะไรที่อธิบายความหมายเกี่ยวกับวิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด?

บทอ่าน

วิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด / พระศาสนจักรเริ่มขึ้นจากบรรดาพระสังฆราชกว่า 2,000 องค์ที่เข้าประชุมในสภาสังคายนาวาติกันที่ 2 หลังปี ค.ศ.1960 ให้เราอ่านเอกสารของบรรดาพระสังฆราชที่เกี่ยวกับพระศาสนจักร

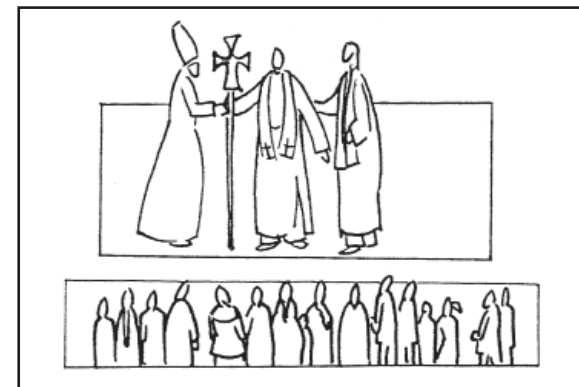
- สัตบุรุษมีส่วนตามสภาพของตนในองค์พระคริสตเจ้าด้านภารกิจเป็นสงฆ์เป็นประกาศกและเป็นกษัตริย์ของพระองค์ “บรรดาสัตบุรุษทำหน้าที่ของประชากรของพระเป็นเจ้าในพระศาสนจักรและในสังคมโลก” (LG 31)
- กฎหมายใหม่ของพระศาสนจักรปี 1983 บอกเราอย่างชัดเจนว่าคริสตชนทุกคน “ร่วมมือกันเสริมสร้างพระกายทิพย์ของพระคริสต์ตามสภาพและหน้าที่ของตน” (กฎหมายพระศาสนจักรข้อ 208)

- ผู้ทำงานด้านอภิบาลเต็มเวลาเข้าใจว่าตนเองมีบทบาทเป็น ‘ผู้เสริมสร้าง’ โดยเป็นแรงบันดาลใจ เป็นผู้ฝึกอบรม เป็นเพื่อนกับบรรดาผู้ที่เข้ามีส่วนร่วมและรู้สึกประทับใจร่วมกันในพันธกิจของพระศาสนจักรท้องถิ่น

- ในวิถีทางใหม่พวกเขากลายเป็นเพื่อนร่วมงาน “ผู้ร่วมรับผิดชอบ” ต่อพันธกิจของพระคริสตเจ้า (ยอห์นปอลที่ 2 “คริสตชนฆราวาส” CL บทที่ 2 และ 3, LG 31)
- ในวิถีทางใหม่ของการทำงานร่วมกันนี้พระสงฆ์และผู้นำด้านอภิบาลอื่นๆ ไม่ใช่ “ผู้นำที่ครอบงำทำตนเป็นเจ้านาย” พวกเขาจะปฏิบัติตนเป็นผู้นำในลักษณะของการรับใช้อันได้แก่การช่วยสนับสนุนให้กำลังใจ สร้างเสริมผู้อื่นช่วยฝึกอบรมเป็นแรงบันดาลใจและมอบหมายความรับผิดชอบให้พวกเขา
- ลักษณะใหม่ของภาวะผู้นำนี้เป็นการนำเอาสิ่งที่องค์พระคริสตเจ้าได้ทรงบัญชาเข้าสู่การปฏิบัติคือ “ท่านทั้งหลายย่อมรู้ว่าคนต่างชาติที่เป็นหัวหน้าย่อมเป็นเจ้านายเหนือผู้อื่นและผู้ใหญ่ย่อมใช้อำนาจบังคับแต่ท่านทั้งหลายไม่ควรเป็นเช่นนั้นผู้ที่ปรารถนาจะเป็นใหญ่จะต้องทำตนเป็นผู้รับใช้ผู้อื่น” (มธ 20 : 25 -26) “ส่วนท่านทั้งหลายอย่าให้ผู้ใดเรียกว่า ‘รับบี’ เพราะอาจารย์ของท่านมีเพียงผู้เดียวและทุกคนเป็นพี่น้องกัน” (มธ 23:8)

3. ชุมชนวัดที่แยกฐานันดรสงฆ์และฆราวาส

(A Church which is divided into clerics and the laity)

บทอ่าน

- ในวิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัดนั้นคริสตชนมองไกลออกไปนอกเขตวัด ถูกเรียกให้สานต่อพันธกิจพระคริสตเจ้า ให้ประกาศข่าวดีแก่คนยากจน ...ไปประกาศการปลดปล่อยแก่ผู้ถูกจองจำ ให้คนตาบอดมองเห็นได้ ปลดปล่อยผู้ถูกกดขี่ให้เป็นอิสระ ประกาศปีแห่งความโปรดปรานจากพระเจ้า (FABC 5 ข้อ4, ลก4; 18-19)
- ชุมชนคริสตชน.... จะต้องดำเนินชีวิตในความเป็นเพื่อนในฐานะเป็นหุ้นส่วนกับชาวเอเชียทั้งหมดที่กำลังภาวนา ดิ้นรนและทนทุกข์เพื่อชีวิตมนุษย์ที่ดีกว่า ....." (FABC 5 ข้อ 6)

ข. บทสรุปวิสัยทัศน์ของเรา

ในภาพหน้า 18 – 19 ต่อไปนี้เราพยายามแสดงลักษณะสำคัญที่ชุมชนวัดควรจะเป็นในด้านต่างๆ โอกาสนี้เราจะสรุปบทเรียนซึ่งเราได้ค้นพบร่วมกันบ้างแล้ว

1. กลุ่มใหญ่พิจารณาภาพหน้า 18-19

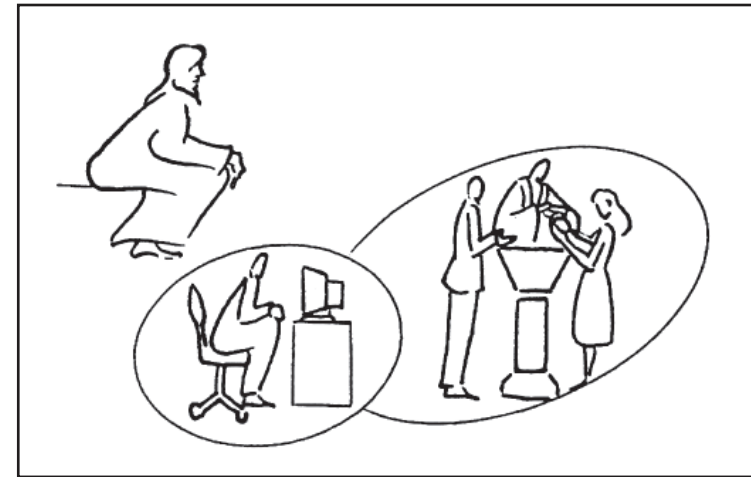
- อภิปรายคำถามในกลุ่มใหญ่

คำถาม

จากภาพนี้เราพบเห็นอะไรที่เป็นลักษณะเด่นอันสำคัญของ “ชุมชนวัดที่ทุกคนมีส่วนร่วม”?

4. ชุมชนวัดที่มุ่งงานมากมายแต่ให้เวลาพระคริสตเจ้าเพียงน้อยนิด (Many Church activities – but little time for Christ)

บางคนไฝ่ฝันถึงชุมชนวัดที่มีผู้คนอาสาเข้าทำโครงการและกิจกรรมต่างๆ มากมายแต่ท่ามกลางกิจกรรมต่างๆ หลากหลายอันตรรกะก็คือการเน้นกิจกรรมต่างๆ ภายนอกมากเกินไปจนกระทั่งลืม “องค์พระคริสตเจ้า” ซึ่งเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมทั้งหมด

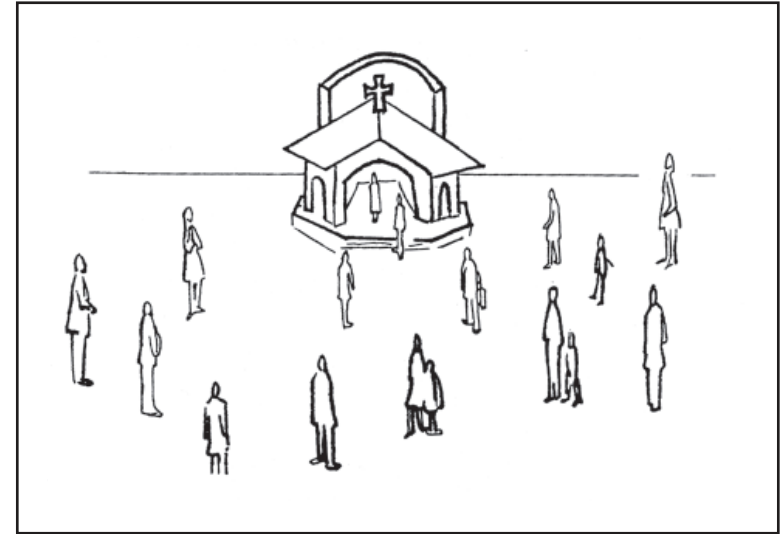
คำถาม

- ก. ในขณะที่วัดของท่านมีกิจกรรมต่างๆ มากมายมีเวลาใดบ้างที่ท่านรู้สึกว่าคุณได้ละเลยพระคริสตเจ้า? ยกตัวอย่าง
- ข. ความไฝ่ฝันของท่านเกี่ยวกับ “วิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด” ในด้านชีวิตภายในของคริสตชนในชุมชนวัดเป็นอย่างไร?
- ค. ในเอกสารของพระศาสนจักรต่อไปนี้มีประเด็นสำคัญอะไรบ้างที่อธิบายความหมายเกี่ยวกับวิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด?

บทอ่าน

- วิธีทางใหม่ของการเป็นพระศาสนจักรคือ “พระศาสนจักรที่ทุกคนมีส่วนร่วมเป็นที่ซึ่งพระคุณต่างๆ ที่พระจิตเจ้าทรงประทานให้กับผู้มีความเชื่อทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นฆราวาสนักบวชหรือพระสงฆ์ซึ่งพวกเขายอมรับและมีบทบาทจริงจัง...” (FABC 5 ข้อ 8)
- กรรมการและองค์กรต่างๆ ที่ทำงานในชุมชนวัดอาจ “ตระหนักและใช้พระพร” และความสามารถพิเศษของชุมชนคริสตชนเพียง 10 % อย่างไรก็ตามที่เหลือนยังคงเป็นฝ่ายรับและไม่เข้ามามีส่วนร่วม

5. ชุมชนวัดคือที่ชุมนุมกันในวันอาทิตย์ของสัตบุรุษแบบตัวใครตัวมัน (ปัจเจกชน) (The parish is a “Sunday congregation of individuals”)

คำถาม

- จงให้ตัวอย่างจากประสบการณ์ของท่านที่รู้สึกเป็นบุคคลที่อยู่ “โดดเดี่ยวเดียวดาย” ในพิธีกรรมวันอาทิตย์?
- ความใฝ่ฝันของท่านเกี่ยวกับ “วิธีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด” ในด้านชีวิตหมู่คณะในชุมชนวัดเป็นอย่างไร?
- ในเอกสารของพระศาสนจักรต่อไปนี้มีประเด็นสำคัญอะไรบ้างที่อธิบายความหมายเกี่ยวกับวิธีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด?

ก. วิธีทาง “เก่า” และ “ใหม่” ของการเป็นชุมชนวัด

“วิธีทางเก่า” ของการเป็นชุมชนวัดมีหลายรูปแบบ

ภาพแต่ละภาพต่อไปนี้แสดงถึงการปฏิบัติเพียงรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งแม้ว่าในความเป็นจริงอาจจะเหลื่อมล้ำกัน

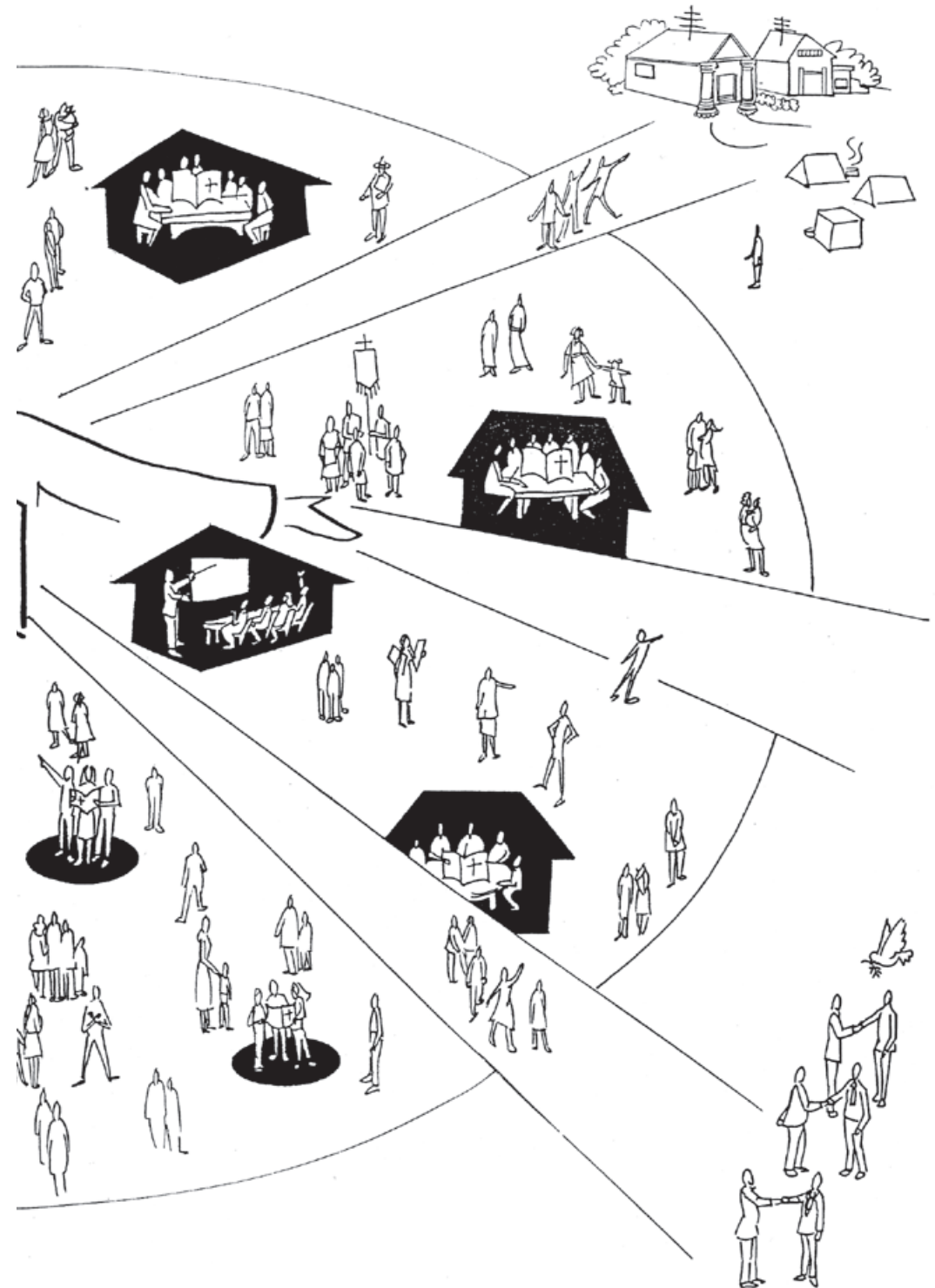
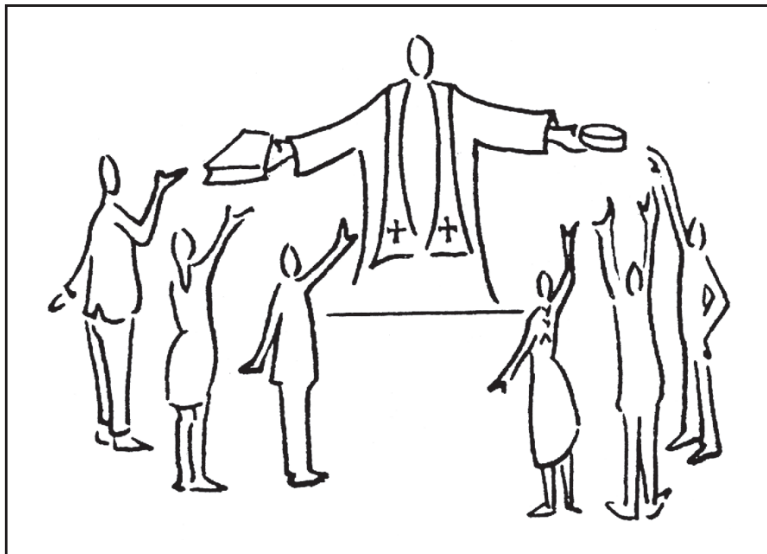
จัดกลุ่มย่อยกลุ่มละ 5-6 คน

- ให้แต่ละกลุ่มพิจารณาแบบชุมชนวัดกลุ่มละ 1 แบบ (ดูหน้า 2-14)
- ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายคำถามได้ภาพ
- หลังจากใช้เวลา 20 นาทีแล้วกลับมารายงาน

1. ชุมชนวัดแบบ “จัดเตรียมไว้ให้ทุกอย่าง”

(The “provided - for” Church)

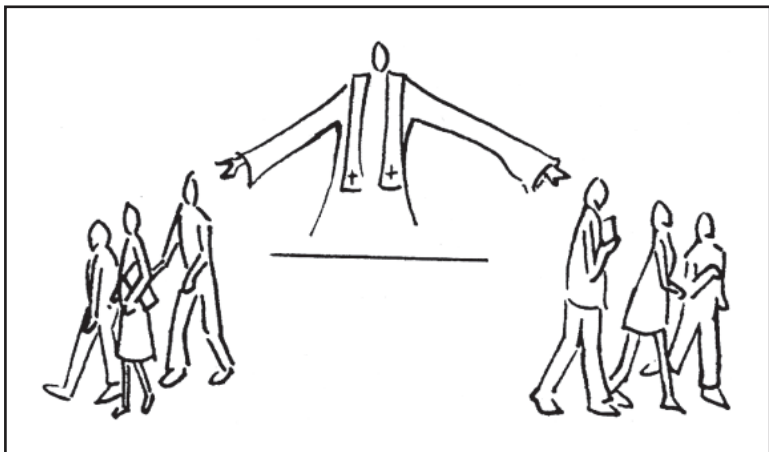
ฆราวาสคอยให้พระสงฆ์เริ่มกิจการต่างๆ ตลอดจนจัดหาสิ่งต่างๆ ที่พวกเขาต้องการ

2. ชุมชนวัดแบบฆราวาสเป็น “ผู้ช่วย” ของพระสงฆ์
(The laity are the “helpers” of the priest)

ชุมชนวัดในลักษณะนี้ถือว่าฆราวาสเป็นเสมือน “แขนที่ทอดยาวออกไปของพระสงฆ์”

คำถาม

- จงให้ตัวอย่างกิจการของฆราวาสที่ปฏิบัติเสมือนเป็น “แขนที่ทอดยาวออกไปของพระสงฆ์”
- ความใฝ่ฝันของท่านเกี่ยวกับ “วิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด” ในด้านบทบาทฆราวาสเป็นอย่างไร?
- ในเอกสารของพระศาสนจักรต่อไปนี้ มีประเด็นสำคัญอะไรบ้างที่อธิบายความหมายเกี่ยวกับวิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด?

บทอ่าน

- ในวิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัดประชาสัตบุรุษไม่เพียง “ช่วยเหลือ” พระสงฆ์พวกเขาไม่ใช่ผู้ทำให้แขนของพระสงฆ์ยาวขึ้นตามที่ผู้นำในพระศาสนจักรได้กล่าวไว้ในสมัยก่อนวาติกันที่ 2

สรุป

- อภิปรายคำถามต่อไปนี้อย่างน้อย 5-8 คน
- หลังจากใช้เวลา 10 นาทีแล้วกลับมารายงาน

คำถาม

- หากเราจะนำเอาคุณลักษณะของ “พระศาสนจักรที่ทุกคนมีส่วนร่วม” มาใช้ในชุมชนวัดของเราทำนคิดว่าจะมีอุปสรรคอะไรบ้าง?
- เราจะเอาชนะอุปสรรคเหล่านี้ได้อย่างไร?
และเราจะดำเนินการอะไรได้บ้าง?

คำถาม

- ก. จงให้ตัวอย่างว่าท่านเคยพบการปฏิบัติอะไรบ้างที่มีลักษณะแบ่งแยกระหว่างคณะสงฆ์และฆราวาส
- ข. ความใฝ่ฝันของท่านเกี่ยวกับ “วิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด” ในด้านการปฏิสัมพันธ์ภายในชุมชนวัดเป็นอย่างไร?
- ค. ในเอกสารของพระศาสนจักรต่อไปนี้มีประเด็นสำคัญอะไรบ้างที่อธิบายความหมายเกี่ยวกับวิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด?

บทอ่าน

- ใน “วิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด” “...ฆราวาสนักบวชและพระสงฆ์ยอมรับและต้อนรับกันและกันเสมือนพี่น้อง” นี้คือข้อความของบรรดาพระสังฆราชแห่งเอเชียในสาสน์และข้อตกลงของที่ประชุมสหพันธ์สภาพระสังฆราชแห่งเอเชีย(FABC)ครั้งที่ 5 ที่เมืองบันดุง ปี 1990
- ใน “วิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด” นั้นคณะสงฆ์และฆราวาสยังคงมีบทบาทที่แตกต่างกันแต่มี “ความเสมอภาคกันอย่างแท้จริงในด้านศักดิ์ศรีและหน้าที่การงานซึ่งเป็นของคริสตชนทุกคน.....” (วาติกันที่ 2 : LG 32)
- ไม่มีการแบ่งชั้นของ “ผู้คงแก่เรียนและผู้ด้อยการศึกษา” ทุกคนมีความรู้และประสบการณ์บางอย่างที่จะแบ่งปันกันได้

บทเสริม

- ให้ทุกคนอ่านบทเสริมเงียบ ๆ แล้วแบ่งปันว่าเราพบเนื้อหาหรือแนวความคิดอะไรอีกในบทเสริมนี้ที่ยังไม่ได้กล่าวถึงในตอนที่เรตอบคำถาม
- ในชุมชนวัดที่ทุกคนมีส่วนร่วม ผู้มีความเชื่อทุกคนทั้งบรรดาพระสงฆ์และประชาสัตบุรุษต่างมีส่วนร่วมในชีวิตและพันธกิจของพระคริสตเจ้า
  - ในชุมชนวัดที่ทุกคนมีส่วนร่วม เราพูดถึงเรื่องพันธกิจร่วมกันในฐานะคริสตชนเป็นลำดับแรก ต่อจากนั้นจึงพูดถึงกระแสเรียกของพระสงฆ์และของฆราวาสที่แตกต่างกัน
  - ผู้มีความเชื่อทุกคนฉลองการมีส่วนร่วมในชีวิตของพระคริสตเจ้าและพันธกิจของพระองค์โดยการฉลองพิธีบูชาขอบพระคุณร่วมกัน
  - ชุมชนคริสตชนย่อย ๆ เป็นวิธีการที่ดีที่สุดวิธีหนึ่งในการเข้ามามีส่วนร่วมในพันธกิจของพระคริสตเจ้าในละแวกบ้านเดียวกัน
  - องค์กรบางองค์กรและคณะกรรมการบางคณะของวัดมีส่วนช่วยด้านชีวิตจิตของชุมชนวัด บางองค์กรมีพันธกิจกว้างไกลไปนอกเขตวัดด้วย
  - สภาภิบาลวัดประกอบด้วยสมาชิกจากชุมชนย่อย ๆ และกลุ่มอื่นๆ พวกเขาไม่เพียงแต่ ‘บริหาร’ วัดแต่ยังถามตัวเองว่า ‘พระคริสตเจ้าทรงประสงค์ให้เราทำอะไรในชุมชนวัดแห่งนี้ในเวลา’ ?
  - ชุมชนวัดโดยรวมเป็นเครื่องหมายของสังคมใหม่สำหรับโลกที่ทุกคนสามารถดำเนินชีวิตด้วยกันในสันติสุข ให้อภัยกัน ทำงานด้วยกัน สรรเสริญพระเจ้าและทำให้พระองค์เป็นที่ประจักษ์
  - การวางแผนทางด้านอภิบาลในพระศาสนจักรที่ทุกคนมีส่วนร่วมนั้นมีข้อควรคำนึงถึงเป็นแนวทางสองประการที่ต้องพิจารณาเสมอ คือ
    - ก) กิจกรรมต่างๆ ของเรานั้นมีพระคริสตเจ้าเป็นศูนย์กลางหรือไม่ ?
    - ข) กิจกรรมทางด้านอภิบาลของเรานั้นเกี่ยวข้องกับชุมชนและสร้างเสริมชุมชนของเราหรือไม่ ?

บทอ่าน

- ในวิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัดนั้นเราพยายามนำพระคริสตเจ้า กลับเข้ามาสู่ศูนย์กลางของกิจกรรมต่างๆ ของพระศาสนจักรยกตัวอย่าง เช่นในการแบ่งปันพระวาจา พระวาจาของพระเจ้ากลายเป็นสัญลักษณ์แห่ง “การประทับอยู่ขององค์พระผู้เป็นเจ้าผู้ทรงกลับคืนพระชนมชีพใน ลักษณะเทียบเท่าศีลศักดิ์สิทธิ์” (FABC 5 ข้อ 8)
- ใน “พระศาสนจักรและชุมชนวัดที่ทุกคนมีส่วนร่วม” นั้นก่อนอื่นใด हमดเราต้องการที่จะมีส่วนร่วมในความสัมพันธ์ส่วนตัวกับพระคริสตเจ้า และเพราะความสัมพันธ์ภายในกับพระคริสตเจ้านี้เราจึงมีส่วนร่วมในจารีตพิธีของศีลศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ

7. “ชุมชนวัดที่สนใจเฉพาะตนเอง” (The “inward looking” Church)

คำถาม

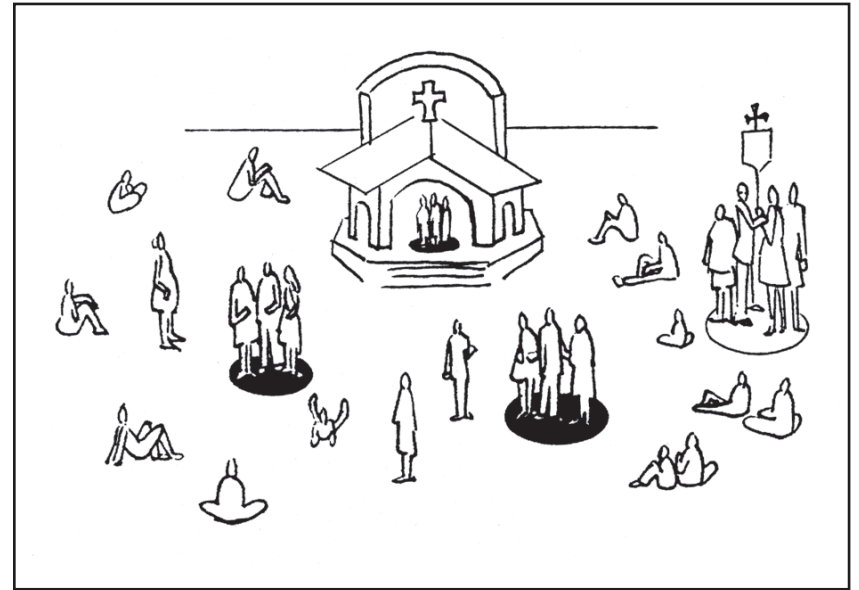
- จงให้ตัวอย่างที่ท่านเคยพบการปฏิบัติตนของคริสตชนที่สนใจ แต่พวกเขาหันเหไปโดยไม่เห็นความต้องการของผู้อื่น
- ความใฝ่ฝันของท่านเกี่ยวกับ “วิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด” ในด้านการเปิดกว้างสู่สังคมเป็นอย่างไร?
- ในเอกสารของพระศาสนจักรต่อไปนี้มีประเด็นสำคัญอะไรบ้าง ที่อธิบายความหมายเกี่ยวกับวิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด?

บทอ่าน

- ในวิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด “อาศัยพระวาจาของพระเจ้าคริสตชนได้รับเรียกให้มาอยู่ร่วมกัน” ... เพื่อสร้างชุมชนคริสตชนย่อย” (FABC 5 ข้อ 8)
- เป็นเรื่องสำคัญที่จะสร้าง “ชุมชนคริสตชนย่อยที่พวกเขามีส่วนร่วมอย่างเต็มเปี่ยมและเขาจะพบว่าพวกเขาเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนวัด และเป็นพระศาสนจักรเดียวกัน ในอีกด้านหนึ่งชุมชนย่อยๆ เหล่านี้จะกลับเป็นชุมชนวัด /พระศาสนจักรอย่างเต็มเปี่ยมต่อเมื่อพวกเขาพร้อมมีส่วนร่วมในการทำพันธกิจของพระศาสนจักรเท่านั้น” (FABC 5 ข้อ 3)
- ในชุมชนคริสตชนย่อยนั้น “ผู้มีความเชื่อสวดภาวนาและแบ่งปันพระวาจาของพระเยซูเจ้า ดำเนินชีวิตกลุ่มด้วยการเกื้อกูลกันและกัน และทำงานด้วยกัน พวกเขาเป็นหนึ่งเดียวกันเพราะว่าพวกเขามีน้ำหนึ่งใจเดียวกัน” (FABC 5 ข้อ 8)

6. ชุมชนวัดแบบ “คณะทำงาน” (The “task-group” Church)

ในชุมชนวัดแบบ “คณะทำงาน” แม้ว่ามีกรรมการจำนวนมากและมีคณะทำงานที่ดำเนินการอย่างสม่ำเสมอแต่สมาชิกส่วนใหญ่ของชุมชนวัดยังคงไม่กระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมแต่อย่างใด

คำถาม

- เมื่อทำกิจกรรมในชุมชนวัด ท่านเคยพบเห็นใหม่ว่ามีคนเพียงไม่กี่คนที่มีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น
- ความใฝ่ฝันของท่านเกี่ยวกับ “วิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด” ในด้านการร่วมรับผิดชอบชุมชนวัดเป็นอย่างไร?
- ในเอกสารของพระศาสนจักรต่อไปนี้ มีประเด็นสำคัญอะไรบ้างที่อธิบายความหมายเกี่ยวกับวิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด?